

Çargâh Makamında Mevlevî Âyini

Nayî Osman Dede'nin

Nº 235

Devri revan

() A te şî he ze ne di der di li ma

il lâ hu hu il lâ hu Kô te hi nekü ne

di menzi li ma il lâ hu hu il lâ hu

Ge ri a le mi ya ni cü mü le ta bi ba ni ba şed

ca ni me ni vay he y ya r he do st

he y ya r Hal li nekü ne di müş ki li ma

il lâ hu hu il lâ hu a hı Ba a n ki e

zi pe yî ve s te i meni a ş kı kel ş tem a ş kı me

ni Bi gâ nemi ba şe m çü ni n ba a ş kı e

zi des ti fi ten he y yar he y dost İ mi ru

ruz se ma ____ â ____ s tümüda ____ me ____ s tū se ka ____ yi *saz*

ca ni me ____ ni vay Ge ri da ____ n şüde be ____ r ce ____ m

i kade ____ h ha ____ yi a ta ____ yi *saz* ca ni me ____ ni ____ vay

Fe ____ ri ma ____ nı se kalla ____ h re si ____ de ____ dest bi nu ____ şı ____ d

he yi ya ____ r he ____ yi dost İ ni te ____ n he me ca ____ n şe ____ v

ki zi i ____ h va ____ nı sa fa ____ yi *saz* Bi ____ ya ____ yid *saz*

bi ____ ya ____ yid *saz* her ki dil da ____ r re si ____ dest he yi he yi sul ta ni ____ me ____ ni

Bi ____ ya ____ yid *saz* bi ____ ya ____ yid *saz* he ____ r ki gül za ____ r de mi ____ dest

he yi he yi sul ta ni me ____ n he ____ y hün kâ ri ____ me ____ ni he ____ y ____ ra na ____ yi men

he yi heyheyheyi he yi mak bu li ____ me ____ ni va ____ y he yi ca ____ nı ____ m va ____ y

he yi ____ mi ____ ri ____ m vay *saz* Su re i ____ vel le ____ y li di ____ dem

vas fi — key — su yi — sü mast he — y he — y he yi hey — ra —

na — yi men veddu ha — han dem se ra — ser nüs ha — i — ru yi — sü mast

he — y he — y he yi hey — ra — na yi men A — yetayetta be su yi

ka be kav seyname de — m he — y he — y he yi hey ra na — yi men

Çünna zar ker dem — bi di — dem ta kı — e — b ru yi — sü mast he — y hey —

— y he yi hey — ra — na — yi men Bi — ya — yid saz bi — ya — yid saz

her — ki dil da — r re si — dest he yi he yi sul tani me — ni Bi — ya — yid saz

bi — ya — yid saz her ki gül zar de mi dost he yi he yi sul ta ni — me — n

he — y hün kâ ri — me — ni he — y ra na — yi men he yi hey hey he yi he yi mak

bu li — me — n va — y he yi ca — nim va — y he yi — mi — rim vay saz

a hı Baa n ki e — zi pe yi ve — s te i — meni a — ş kı ke —

ş tem a ş kı me ni Bi gâ ne mi ba şe m çü
ni n ba a ş kı e zi des ti fi ten he yi heysultani me n
he y hün kâ ri me n he yi he yi hey he yi hey mak bu li me ni va y

İKİNCİ SELÂM
(Evfer'in son 5 zarbından başlar)

(♩=90) Su l ta nı me ni saz sul ta
Evfer ni me ni e ni de r di lü ca
n ca n i ma nı me ni saz De ri me ni
bi de mi saz menzi n de şe ve
m ye ki ca n çi şe ve d ve di sad ca
ni me ni saz E yi a ş i ka ne y
a ş i ka n saz me ni ha ki ra ge v

Son Yürük Semai

(♩ = 132)

Yürük semai

Çargâh Makamında Mevlevî Âyininin

Farsça metni

SELÂMI EVVEL

1

Ateş nezened der dili ma illâ Hu [Hu illâ hu]
 Kôteh neküned menzili ma illâ Hu [" " "]
 Ger âlemiyân cümle tabiban başend [Canimen vay hey yar hey dost hey yar]
 Halli neküned müşkili ma illâ Hu [Hu illâ hu]

2

(Ah) Ba an ki ez peyvestegi men aşk keştem aşk men
 Bigâne mi başem çünin ba aşk ez desti fiten [Hey yar hey dost]

3

İmrûz semaastü müdamestü sekayi [Canimen vay]
 Gerdean şüde ber cem'i kadehhayi atayi [" "]
 Fermani sekallah residest binûşid [Hey yar hey dost]
 İn ten heme can şevk zi ihvanı safayi

4

Biyayid biyayid her ki dildar residest [Hey hey sultanimen]
 Biyayid biyayid her ki gülzar demidest [" " "]
 [Hey hünkârimen hey ranayimen hey hey hey hey]
 [Makbûlimen vay hey canım vay hey mirim vay]

5

Sûrei Velleyli didem vasfı kisüyi şümast [Hey hey hey hey ranayimen]
 Vedduha handem seraser nûshai rûyi şümast [" " " " "]
 Ayet ayet ta besüyi Kabekavseyñ âmedem [" " " " "]
 Çün nazar kerdem bididem tâkı ebrûyi şümast [" " " " "]

6

Biyayid biyayid her ki dildar residest [Hey hey sultanimen]
 Biyayid biyayid her ki gülzar demidest [" " "]
 [Hey hünkârimen hey ranayimen hey hey hey hey]
 [Makbûlimen vay hey canım vay hey mirim vay]

413

7

(Ah) ba an ki ez peyvestegi men aşk keştem aşk men
Bigâne mi başem çünin ba aşk ez desti fiten

[Hey hey sultanimen hey hünkârimen hey ranayimen hey hey hey hey hey makbûlimen vay]

SELÂMI SANİ

8

Sultanı meni sultanı meni Ender dilü can imanı meni
Der men bidemi men zinde şevem Yek can çi şevad sad canı meni

Ey aşıkan ey aşıkan men hakira gevher künem
Ey nutriban ey nutriban deffi şüma pür zer kümem

SELÂMI SALİS

9

[Hey] Ey şehdi nûşin [ah] lebet [hey] pâk ez heme [hey] alûdegi
[Hey] Binişin ki ta bazisted çeşmem zi hon [ey] alûdegi

(Terennüm)

Ey ki hezar aferin bu nice sultan olur kulu olan kişiler hüsrevü hakan olur
Her ki bu gün Veled'e imanuben yüz süre Yoksul ise bay olur bay ise sultan olur

(Terennüm)

10

În hane ki peyveste dero çengü çeganest
Ez hace bipürsid ki in hane çi hanest
Çün rûzi kiyamet ki kesira seri kes nist
Ez havf nedanest ki fülânestü fülânest

[Yarimen yar ah yarimen yar ah yarimen]
[yarimera dost yarimen vay]

(Terennüm)

11

Bişnev tû zi ney çiha çiha migûyed
Esrarı nühüfte kibriya mi ğûyed
Ruh zerdü derûn tehi vü ser dâde bebad
Bi nutku zeban Huda Huda migûyed

12

Mevlâye enettaibü mimma selefa
Hel yukbelü özri aşıkın kad telefa
În kâne nedameti sudûden ve cefa
Mevlâye afallahü afallahü afa

414

13

Baz residim zi meyhane mest
Baz rehidim zi bâlâ vü pest

(Yar yar ah yarimen yar ah yarimen yar ah yarimen yari mera)
(dost yarimen vay)

(Terennüm)

14

Baz ezan kûhi Kaf amedi ankayi aşk
Baz ber amed zi can na'rei heyhayi aşk
Aşk nidayi bülend kerd beavazi pest
Key dili bâlâ niger der Kadi bâlâyî aşk
[Yar yüregim yar gör ki neler var]

15

Kücastı mutrıbı dil ta zi na'rehayı salâ
Der üfkened demi o der hezari ser sevda
Çü âfitabı cemâlet ber âmed ez meşrik
Zi zerre zerre şinidem ki ni'me mevlâna

SELÂMI RABİ

16

Sultanı meni sultanı meni Ender dilü can imanı meni
Der men bidemi men zinde şevem Yek can çi şevad sad canı meni

[Ah! imanı meni]

Çargâh Âyini Farsça Metninin

Nazmen Türkçeye tercümesi [1]

BİRİNCİ SELÂM

1

Ateş düşüren gönlümüze ancak Hû
Ger ehli cihan cümle ettiba olsa
Taksir eden esfarımızı mutlak Hû
İşkâlimizi hal edecek elhak Hû

2

Ol kimseye vuslat ile ben aşk oldum aşk ta ben
Bigâne dir bu aşk ile ermez bana desti fiten

3

Bâde günüdür var bu gün ezvaku nevalar
Cem'iyete devran ediyor câmi atâlar
Hakkın içiniz emri erişti içiniz hep
Hep tenleri can eyledi ihvâmı safâlar

[1] Bu tercüme de Ahmet Avni Beyefendinindir.

415

4

Gelin hep gelin hep kim ki dildâra erişti
Gelin hep gelin hep kim ki gülzâra erişti

5

Vasfı kisûnızda gördüm sürei «Vel'leyli» ben
Rûyinizde «Ved'duhâ» yi okudum ben cümleten
Âyet âyet kabe kavseyne kadar geldim tamam
Tâkı ebrûnızda gördüm aşk ile nâzır iken

6

Gelin hep gelin hep kim ki dildâra erişti
Gelin hep gelin hep kim ki gülzâra erişti

7

Ol kimseye vuslat ile ben aşk oldum aşk ta ben
Bigâne dir bu aşk ile ermez bana desti fiten

İKİNCİ SELÂM

8

Sultanımsın Sultanımsın Canımda benim imanımsın
Nefhanla senin zinde olurum bir can ne defnek yüz canımsın

Ey aşıkan ey aşıkan ben haki gevher eylerim
Ey mutriban ey mutriban ben deffi pür zer eylerim

ÜÇÜNCÜ SELÂM

9

Tatlı kelâmın bal gibi manaları pek saf olur
Bu çeşmimin kanlı yaşı dinsin yanımda gel otur

10

Bu hane ki daim bulunur çengü çegane
Sordu biri bir dostuna bu hane ne hane
Mahşer gibi bir kimse diger kimseyi bilmez
Havften deyemez ki bu filandır bu filane

11

Dinle şu Ney'i neler neler söylemede
Esrarı hakkı birer birer söylemede
Rûyi sarıdır içi tehi baş havada
Dilsizce Huda deyüp haber söylemede

416

12

Tevbem var ilâhi benim o geçmişten
Makbûl mü bu özü aşkın bu işten?
Bu tevbeden i'razu cefa eyler isem
Hak kurtarır afvile beni teşvişten

13

Biz yine geldik deri meyhaneden
Alt ile üsttür bize efsaneden

14

Geldi yine Kaf'tan iz ile ankayı aşk
Geldi yine candan na'rei heyhayı aşk
Aşk nidayı bülend etti hafif savt ile
Bak dedi âli nasıl, gör kadi balâyı aşk

15

Gel ey gönül nerede na'rei latifi salâ
Anın demi düşürür bin başa kavi sevda
Güneş misâli cemâlin çıkınca meşriktan
Diyordu hey'eti zerrat ne hoş bu mevlâna

DÖRDÜNCÜ SELÂM

16

(2inci selâmın 1inci kıt'asının aynıdır)



Kemal BATANAY
Naime BATANAY

ISTANBUL

KONSERVATUVARI

NEŞRİYATI

TÜRK MUSİKİSİ KLASİKLERİNDEN

Altıncı cilt

Mevlevî Âyinleri

I

Ali Rifat, Rauf Yekta, Zekâizade Ahmet ve Dr. Suphî Beylerden müteşekkil Konservatuvar « Tasnif ve Tesbit Heyeti » tarafından notaya alınmış tarihî kıymeti haiz bir NA'T ve üç MEVLEVÎ ÂYİNİ ile bu eserler hakkında Heyetin reisi Rauf Yekta Beyin tetkikatından bâhis bir mukaddemesini havidir.

HER HAKKI MAHFUZDUR.

ISTANBUL

Feniks Matbaası

1934

Mevlevî Âyinleri
VIII
ÇARGÂH MAKAMINDA